

Брюксел, 14 март 2025 г.
(OR. en)

7143/25

Междуетноститутуционално досие:
2025/0055(NLE)

ACP 16
WTO 15
RELEX 344
COASI 34

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от
г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 14 март 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на
Европейския съюз

№ док. Ком.: COM(2025) 105 final

Относно: Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА за присъединяване на
Вануату към Временното споразумение за партньорство между
Европейската общност, от една страна, и държавите от
Тихоокеанския басейн, от друга страна

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 105 final.

Приложение: COM(2025) 105 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 13.3.2025 г.
COM(2025) 105 final

2025/0055 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

**за присъединяване на Вануату към Временното споразумение за партньорство
между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския
басейн, от друга страна**

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

Приложеното предложение за решение на Съвета представлява правният инструмент за одобряване на присъединяването на Вануату към и за временно прилагане от името на Европейския съюз (ЕС) на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (споразумението), в съответствие с член 218, параграфи 5 и 6 от ДФЕС.

На 12 юни 2002 г. Съветът оправомощи Комисията да започне преговори за споразумения за икономическо партньорство (СИП) с държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн.

На 30 юли 2009 г. ЕС подписа временно СИП между Съюза (Европейската общност към този момент), от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна. Временното СИП се прилага временно от Папуа-Нова Гвинея и от Република Фиджи съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.

В член 80 от временното СИП е предвидена възможността други тихоокеански острови да се присъединят към споразумението. Така независимата държава Самоа и Соломоновите острови се присъединиха към споразумението и съответно го прилагат временно от 31 декември 2018 г. и 17 май 2020 г.

На 10 юли 2024 г. Вануату подаде искане до Комисията за присъединяване към временното СИП, заедно с предложение за достъп до пазара. Комисията направи оценка на предложението и стигна до заключението, че то е приемливо. Съответно тя приключи преговорите от името на Съюза.

• Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката

Настоящото предложение се отнася до прилагането на Споразумението за партньорство между членовете на Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, от една страна, и Европейската общност и нейните държави членки, от друга страна („Споразумението за партньорство АКTB—ЕС“ или „Споразумението от Котону“, заменено от Споразумението от Самоа между ЕС и ОДАКТБ, подписано на 15 ноември 2023 г.)¹.

Присъединяването на Вануату към временното СИП между ЕС, Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Самоа и Соломоновите острови², което представлява асиметрично и съвместимо с правилата на СТО търговско споразумение, укрепва правната рамка на търговските отношения на ЕС с държавите партньори от Тихоокеанския басейн и улеснява взаимната търговия. С него също така Вануату се включва в схемата от съвместни правила и институции, създадени в рамките на временното СИП.

След класифицирането на Вануату от Световната банка като държава с по-висок среден доход, посочената държава ще бъде извадена от списъка на държавите — бенефициери

¹ ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3, Споразумение, изменено със споразумението, подписано в Люксембург на 25 юни 2005 г. (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 27), и със споразумението, подписано в Уагадугу на 22 юни 2010 г. (ОВ L 287, 4.11.2010 г., стр. 3), заменено от Споразумението от Самоа, подписано на 15 ноември 2023 г. (ОВ L, 2023/2862, 28.12.2023 г.).

² Решение на Съвета от 13 юли 2009 г. за подписване и временно прилагане на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 1).

по инициативата „Всичко освен оръжие“ в рамките на Общата схема от преференции (ОСП), и от 1 януари 2025 г. тя вече няма да се ползва от тарифните преференции (свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС), предвидени по специалния режим „Всичко освен оръжие“ за най-слаборазвитите държави.

При присъединяването и до приключването на съответните вътрешни процедури от държавите от Тихоокеанския басейн — страни по споразумението (Фиджи, Папуа-Нова Гвинея, Самоа и Соломоновите острови), ЕС и Вануату ще прилагат временно споразумението, при условие че се нотифицират взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури в съответствие с член 76, параграф 3 от споразумението.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

В споразумението за икономическо партньорство се съдържат разпоредби относно устойчивото развитие (член 3), в които страните потвърждават отново, че целта за устойчиво развитие е неразделна част от разпоредбите на споразумението и че съответства на общите цели и принципи, определени в Споразумението от Самоа, и по-специално на общия ангажимент за намаляване и в резултат от това — премахване на бедността по начин, съвместим с целите за устойчиво развитие.

Временното СИП е ориентирано към развитието търговско споразумение, което предлага на Вануату асиметричен достъп до пазара и му дава възможност да защити чувствителни сектори от либерализация, като същевременно са предвидени голям брой защитни мерки и клауза за защита на новосъздадени промишлени отрасли. В него също така се съдържат разпоредби относно правилата за произход, които улесняват износа на Вануату за ЕС. Тези разпоредби допринасят за постигане на целите за съгласуваност на политиките за развитие³ и са в съответствие с член 208 от ДФЕС.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание на настоящото решение на Съвета е Договорът за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 5 и член 218, параграф 6, буква а), точка v) от него.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

В съответствие с член 3, параграф 1, буква д) от ДФЕС общата търговска политика е от изключителната компетентност на Съюза.

- **Пропорционалност**

Настоящото предложение е необходимо с оглед изпълнението на международните ангажименти на Съюза, залегнали в Споразумението за партньорство ЕС—ОДАКТБ, по-специално за сключване на нови търговски споразумения, които са съвместими с правилата на СТО, като постепенно се премахват бариерите пред търговията между страните и се засилва сътрудничеството във всички области, свързани с търговията.

³ Чрез съгласуваността на политиките за развитие ЕС и неговите държави членки се стремят да вземат предвид целите за развитие в рамките на политиките, които има вероятност да окажат въздействие в развиващите се страни. Целта на съгласуваността на политиките за развитие е свеждане до минимум на противоречията и изграждане на полезни взаимодействия между различните политики на ЕС. Тя има за цел да повиши ефективността на сътрудничеството за развитие в полза на нашите държави партньори.

- **Избор на инструмент**

Не съществува друг правен инструмент, който би могъл да се използва за постигане на целта, изложена в настоящото предложение.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Не се прилага.

- **Оценка на въздействието**

В периода 2003—2007 г. бе извършена оценка на въздействието върху устойчивото развитие на споразуменията за икономическо партньорство ЕС—ОДАКТБ. Мандатът за този проект бе публикуван от Европейската комисия през 2002 г. в рамките на конкурентна тръжна процедура. В резултат от нея през август 2002 г. поръчката бе възложена на PwC France с петгодишен рамков договор. Предварителна версия на окончателния доклад за оценка на въздействието върху устойчивото развитие бе представена на заинтересованите страни в Европа по време на организираната от Европейската комисия среща на ЕС за диалог с гражданското общество, проведена на 23 март 2007 г. в Брюксел, Белгия. Не бе извършена нова оценка на въздействието върху устойчивото развитие, тъй като тази инициатива е свързана с присъединяване към съществуващо споразумение, което вече се прилага от другите тихоокеански островни държави, чиито структурни характеристики и икономическо и социално положение са сравними с тези на Вануату.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Одобряването на присъединяването на Вануату към временното СИП не е предмет на процедури по програмата REFIT, не предполага никакви разходи за МСП в Съюза и не поражда проблеми от гледна точка на цифровата среда.

- **Основни права**

Предложението няма последствия за защитата на основните права в Съюза.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Вануату ще се ползва от пълен свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС за всички продукти в замяна на постепенното отваряне на пазара му за продукти от ЕС. Няма да има отражение върху бюджета, тъй като с присъединяването към споразумението достъпът до пазара на ЕС на Вануату в голяма степен ще бъде продължен (както преди това при режима на ОСП/Всичко освен оръжия) при същите условия.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Ползи от присъединяването за икономическите оператори**

Във временното СИП се установяват условията, при които икономическите оператори от ЕС могат да се възползват в пълна степен от възможностите, предлагани на съответните икономики. В хода на прилагането му временното СИП ще освободи до голяма степен износителите на промишлени продукти от ЕС за Вануату от заплащането

на мита. То отговаря на критериите, установени в член XXIV от ГАТТ (1994 г.) (за премахване на митата и другите ограничаващи търговията разпоредби практически за цялата търговия между страните). Предложението на Вануату за достъп до пазара в голяма степен е в съответствие с праговата стойност на СТО, т.е. либерализация в размер на 83 % (по тарифни линии), което съответства на 91 % от обема на износа на ЕС за период от 20 години. Вануату ще се възползва от запазване на неговия свободен от мита и квоти достъп до пазара на ЕС.

Във временното СИП също така се установява набор от правила в областите, свързани с устойчивото развитие, техническите пречки пред търговията и, наред с другото, санитарните и фитосанитарните мерки. Освен това страните по временното СИП участват в създадения съгласно споразумението Комитет по търговия. Възможността на ЕС да се възползва от предвидения в споразумението двустранен механизъм за уреждане на спорове допринася за постигането на целта за гарантиране на прозрачна, недискриминационна и предвидима среда за операторите от ЕС в държавите от Тихоокеанския басейн.

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Вануату ще участва в Комитета по търговия, създаден в съответствие с член 68 от временното СИП, който разглежда всички въпроси, необходими за прилагането на споразумението, включително мониторинга и прегледа на прилагането му, осигуряването на координация и предоставянето на консултации по въпроси, свързани с техническите пречки пред търговията и санитарните и фитосанитарните мерки, определянето и преразглеждането на секторите и продуктите от приоритетно значение и произтичащите от това области на сътрудничество от приоритетно значение, както и отправянето на препоръки за изменения на споразумението. Комитетът по търговия се състои от представители на страните.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Не се прилага.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

В членове 1 и 2 от предложението се съдържат разпоредби относно одобряването от името на Съюза на присъединяването на Вануату към временното СИП и относно нотификациите, за да се изрази съгласието на Европейския съюз с присъединяването към споразумението и с неговото временно прилагане в съответствие с член 76, параграф 3 от него.

В член 3 се посочва, че одобряването на присъединяването не трябва да се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка.

В член 4 се определя датата на влизане в сила на решението.

2025/0055 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за присъединяване на Вануату към Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 207, параграф 4, първа алинея във връзка с член 218, параграф 5 и член 218, параграф 6, втора алинея, буква а), точка v) от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент¹,

като има предвид, че:

- (1) На 12 юни 2002 г. Съветът упълномощи Комисията да започне преговори по споразумения за икономическо партньорство с Организацията на държавите от Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн².
- (2) На 30 юли 2009 г. в Лондон бе подписано Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна³ („Временното споразумение за партньорство“), с което се установява рамка за Споразумение за икономическо партньорство. Временното споразумение за партньорство се прилага временно от Папуа-Нова Гвинея и Република Фиджи, съответно от 20 декември 2009 г. и 28 юли 2014 г.
- (3) В член 80 от Временното споразумение за партньорство се предвиждат разпоредби относно присъединяването на други тихоокеански островни държави. Така Независимата държава Самоа и Соломоновите острови се присъединиха към Временното споразумение за партньорство и го прилагат временно съответно от 31 декември 2018 г. и 17 май 2020 г.
- (4) На 10 юли 2024 г. Вануату подаде искане за присъединяване заедно с предложението до Съюза за достъп до пазара.
- (5) Комисията направи оценка на предложението на Вануату и стигна до заключението, че то е приемливо. Съответно на 7 август 2024 г. Комисията приключи преговорите с Вануату.
- (6) В съответствие с член 76, параграф 3 от Временното споразумение за партньорство Съюзът и Вануату започват да прилагат временно Временното

¹ Европейският парламент даде одобрението си на [дата].

² Директиви на Съвета за водене на преговори за споразумения за икономическо партньорство с държавите и регионите от АКТЕ (9930/02 (DG E II) HH/sg).

³ Решение 2009/729/ЕО на Съвета от 13 юли 2009 г. за подписване и временно прилагане на Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна (ОВ L 272, 16.10.2009 г., стр. 1).

споразумение за партньорство 10 дни след като се нотифицират взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури.

- (7) Присъединяването на Вануату към Временното споразумение за партньорство следва да бъде одобрено от името на Съюза, при условие че Вануату депозира акта за присъединяване в съответствие с член 80, параграф 2 от него,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

1. Присъединяването на Вануату към Временното споразумение за партньорство между Европейската общност, от една страна, и държавите от Тихоокеанския басейн, от друга страна („Временното споразумение за партньорство“), се одобрява от името на Съюза, при условие че Вануату депозира акта за присъединяване в съответствие с член 80, параграф 2 от него.
2. Председателят на Комисията нотифицира от името на Съюза другите договарящи страни по Временното споразумение за партньорство и Вануату за одобрението от страна на Съюза на присъединяването на Вануату към Временното споразумение за партньорство.
3. Текстът на предложението на Вануату за достъп до пазара е приложен към настоящото решение.

Член 2

1. С цел Временното споразумение за партньорство между Съюза и Вануату да бъде прилагано временно, председателят на Комисията извършва от името на Съюза нотифицирането, посочено в член 76, параграф 3 от Временното споразумение за партньорство.
2. Съюзът и Вануату започват да прилагат временно Временното споразумение за партньорство 10 дни след като в съответствие с параграф 1 са се нотифицирали взаимно в писмен вид за приключването на необходимите за тази цел процедури.

Член 3

Одобряването на присъединяването на Вануату към Временното споразумение за партньорство не може да се тълкува като предоставящо права или налагащо задължения, на които може да бъде направено пряко позоваване в съдилищата на Съюза или на държава членка.

Член 4

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател